

УДК 342.56:35+656.7

DOI 10.32782/2663-5666.2023.2.6

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУЛЮВАННЯ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Вступ. Встановлення сучасних пріоритетів, бажаних перспектив, а також цілей, стратегічних напрямів і головних задач подальшого розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, на наше глибоке переконання, має базуватися на результатах ґрунтовного аналізу існуючого стану як самої діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання стосовно виконання завдань політики держави в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі України, так і державно-приватного партнерства. Останній інститут виступає визначальним і невичерпним ресурсом соціального, економічного та технологічного розвитку України, а також являє собою середовище з внутрішньою єдністю, в якому відбувається активна творча діяльність сучасної людини, яка охоплює різні аспекти економічного і суспільного життя, внаслідок чого створюються результати космічної діяльності, права на які охороняються та захищаються чинним вітчизняним законодавством [1, с. 156-157]. Саме тому розробка стратегії розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України є логічним продовженням реалізації процесу вдосконалення сфери державно-приватного партнерства в Україні в цілому, що зумовлено важливістю кардинальних змін, спрямованих на використання результатів космічної діяльності в якості стратегічного ресурсу в системі формування національного багатства і підвищення конкурентоспроможності економіки нашої країни, прискорення інноваційного розвитку та інтеграції України до міжнародного економічного та політичного простору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичну основу статті складають наукові праці відомих вітчизняних учених, а саме: В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, Н. О. Армаш, О. М. Бандурки, В. М. Бевзенка, Л. Р. Білої-Тіунової, Ю. П. Битяка, І. В. Болокана, В. М. Гара-

щука, І. П. Голосніченка, І. С. Гриценка, Є. В. Доніна, І. В. Зозулі, С. В. Ківалова, Л. В. Ковалюк, І. Б. Коліушко, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, В. І. Курила, В. А. Ліпкана, Д. М. Лук'янця, Д. В. Лученка, Т. О. Мацелик, Р. С. Мельник, О. І. Миколенко, В. Я. Настюка, Н. Р. Нижник, І. В. Панової, Д. В. Приймаченка, А. О. Селіванова, Ю. М. Старілова, С. Г. Стеценка, М. М. Тиценка, В. К. Шкарупи та інших. Окремі аспекти проблематики удосконалення процесу адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України розглядалися в роботах таких науковців, як Ю. С. Алексєєв, О. В. Беглий, В. П. Горбулін, О. В. Дегтярьов, С. М. Конюхов, С. П. Кошова, Н. Р. Малишева, А. А. Манжула, С. І. Москаленко, В. В. Семеняка, Л. В. Сорока, Ю. С. Шемшученко та інших. Але актуальність проблем, пов'язаних з реалізацією задач адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України не зменшується.

Метою даної статті є теоретичний аналіз концептуальних засад формулювання напрямів удосконалення процесу адміністративно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України та надання відповідних рекомендацій стосовно напрямків удосконалення чинного українського законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вітчизняна стратегія розвитку сфери державно-приватного партнерства конкретизує головні напрями реалізації системних ідей та поглядів на розвиток сфери державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Тобто, визначаючи свій вектор подальшого соціально-економічного розвитку в сучасному гео економічному просторі в існуючих умовах ринкової економіки, Україна наголосила на інноваційному шляху, який для нашої країни, виходячи з її наявного потенціалу, є не лише реальним, але й фактично єдиним можливим

в сучасних умовах переходу розвинених країн світу від економіки індустріального типу до економіки постіндустріальної. Більше того, ми абсолютно впевнені, що забезпечення конкурентоздатності економіки і досягнення успіху Україною на інноваційному шляху її розвитку вже зовсім неможливе без ретельного усвідомлення сучасного стану такого впливового фактору економіки, як космічна діяльність.

Водночас, економіку України вже неможливо уявити також без наявності належної системи правової охорони і захисту результатів космічної діяльності, важливим та невід'ємним елементом якої виступає інститут адміністративно-правового регулювання в даній сфері. Стратегія реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України передбачає застосування концептуального, багатогалузевого та зваженого підходу до проблем, тісно пов'язаних із космічною галуззю, розвиток якої має базуватися на ефективному співробітництві на усіх без винятку рівнях процесу публічного управління та забезпечити відчутне зміцнення технологічного потенціалу держави.

Ефективність реалізації завдань адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України залежить, насамперед, від внутрішніх факторів, які складаються як зі сприятливих можливостей, так і загроз, здатних негативно впливати на його розвиток, а також від дії зовнішніх факторів. Зокрема, з одного боку, в Україні є політична підтримка сфери космічної діяльності з боку держави та активно функціонує суб'єкт адміністративно-правового регулювання, та забезпечує реалізацію політики держави в сфері космічної діяльності (Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості (далі – Мінстратегпром) України) [2, с. 135-136], а з іншого – наявними залишаються достатньо складні економічні умови і розпорошення та дублювання функцій адміністративно-правового регулювання між одразу декількома центральними органами виконавчої влади. У країні сформована нормативна та інфраструктура бази адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі та досягнутий достатній рівень прозорості в справі формування публічно-управлінських рішень [3, с. 65-66], проте все ще недостатнім залишається інституційний потенціал суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі

України, а також відсутня відповідна координація між ними і, як наслідок, достатньо низькою залишається ефективність їх діяльності. Розвиток сучасної сфери космічної діяльності в Україні, наявність складу винахідників і потужного технологічного потенціалу і наявність деяких інструментів стимулювання створення, набуття правової охорони, а також використання і захисту результатів космічної діяльності [4, с. 219] стримуються недостатньо ефективною роботою підрозділів з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності в різних органах виконавчої влади, бюджетних установах, організаціях та на підприємствах, діяльність яких тісно пов'язана з використанням результатів космічної діяльності. Українська нормативно-правова база в сфері космічної діяльності, як нами вже зазначалося, в цілому розроблена [5, с. 154], проте недостатнім залишається нормативно-правове регулювання питань, пов'язаних з: оцінкою вартості результатів космічної діяльності, методичною базою визначення розміру шкоди, завданої порушенням прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України, ефективними механізмами обліку і запровадження у виробництво результатів космічної діяльності. Високий ступінь інтеграції України до міжнародних і регіональних структур в сфері космічної діяльності, її членство в багатьох міжнародних та регіональних договорах, ефективна співпраця з міжнародними і регіональними організаціями у сфері космічної діяльності, спеціалізованими відомствами в інших країнах і узгодженість в цілому вітчизняного законодавства про космічну діяльність з відповідними міжнародними стандартами [6, с. 236], стримується все ще не повним його узгодженням із законодавством Європейського Союзу (далі – ЄС). А високий рівень розвитку вітчизняних інформаційних технологій в сфері космічної діяльності [7, с. 8] – невирішеністю на законодавчому рівні питання електронного подання заявок на реєстрацію результатів космічної діяльності, внаслідок чого формування ринку результатів космічної діяльності відбувається достатньо повільно. Ефект же від постійної підтримки з боку міжнародних і регіональних організацій [8, с. 49] відчутно знижується недостатнім використанням інноваційного потенціалу результатів космічної діяльності, слабким впровадження запатентованих винаходів та корисних моделей, а також низьким економічним потенціалом запатентованих винаходів та корисних моделей, чинність яких

не підтримується після п'яти років дії охоронного документу. Діяльність Мінстратегпрому України постійно супроводжується перепонами на шляху до виконання даним суб'єктом власних функцій в частині залишення умов тендерних закупівель стосовно закупівель послуг іноземних власників відомих патентно-інформаційних ресурсів. Створення системи підготовки спеціалістів в сфері космічної діяльності, активна діяльність з підвищення рівня культури населення у сфері космічної діяльності та забезпечення вільного доступу до он-лайн баз даних і інформаційно-довідкових систем по різних результатах космічної діяльності [9, с. 71] гальмується недостатнім рівнем культури і свідомості з питань інтелектуальної власності у вітчизняному суспільстві, що породжує, в тому числі, достатньо високий рівень контрафакції, піратства і недобросовісної конкуренції. Усе ще значною залишається кількість випадків недобросовісного подання заявок на реєстрацію результатів космічної діяльності.

Крім того, можливості ефективного розв'язання завдань адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України часто стримуються наявними загрозами для реалізації даних планів. Зокрема, державна політика України, спрямована на інтеграцію з ЄС і активна діяльність вітчизняного законодавчого органу з адаптації національного законодавства до вимог законодавства ЄС [10, с. 122] можуть обернутися появою законодавчих протиріч, здатних призвести до негативних наслідків у функціонуванні усієї сфери космічної діяльності. А збільшення прямих іноземних інвестицій в економіку України і процес розвитку цивілізованого ринку результатів космічної діяльності [11, с. 261] досить часто стримуються глобальною чи регіональною економічною кризою і економічною та політичною нестабільністю. Результатом же опанування сучасним досвідом із вдосконалення механізмів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі [12, с. 133] можуть стати зміни механізмів фінансування державної системи правової охорони результатів космічної діяльності у випадку віднесення її до адміністративних послуг, що обов'язково призведе до негативних наслідків її функціонування. А створення інтегрованої інформаційної системи стосовно сфери космічної діяльності та поява доступу до європейських фондів та програм розвитку потенціалу національних систем космічної діяль-

ності [13, с. 46] супроводжуються високою конкуренцією на зовнішніх ринках для традиційної продукції вітчизняних виробників і пасивністю правовласників у діях по захисту прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі. Процеси встановлення системи стимулів з метою розвитку сфери космічної діяльності і впровадження результатів космічної діяльності до інноваційного процесу [14] стримується відсутністю громадської позиції в суспільстві стосовно необхідності протидії контрафакції та піратству. У свою чергу, створення надійної системи технологічної безпеки [15, с. 7] іноді обертається невиконанням Мінстратегпромом України власних функцій у випадку залишення умов тендерних закупівель стосовно закупівель послуг іноземних власників відомих патентно-інформаційних ресурсів.

Сьогодні світове співтовариство вже впевнено перейшло до стадії економічного розвитку, що зветься «економікою, заснованою на знаннях» [16, с. 9-10]. А тому, головною ціллю державної політики стосовно адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України на середньострокову перспективу є сприяння формуванню і запровадженню сучасної моделі інтеграції технологічного та інтелектуального потенціалу нації до внутрішнього та світового ринків, враховуючи як національну специфіку процесів перетворення технологічного та інтелектуального надбання на конкурентоспроможну продукцію, так і відповідний світовий досвід. Забезпечення сталого розвитку економіки України вимагає повноцінного використання наукового-технічного потенціалу в ході технологічної модернізації економіки, спрямування його на забезпечення реальних потреб розвитку економіки нашої країни на основі інноваційної моделі. А звідси, метою сучасної стратегії реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України повинно стати забезпечення рівня нормативної, інституційної та інфраструктурної бази, який відповідає міжнародно-визнаним стандартам для створення, охорони, захисту і найбільш повного використання технологічного та інтелектуального потенціалу нації в інтересах розвитку конкурентоздатної економіки України, максимально заснованої на знаннях та інноваціях [17, с. 18]. Сфера космічної діяльності при цьому повинна бути фундаментальним та міцним інструментом створення найбільш сприятливого середовища

для творчої активності та вільної конкуренції як базових засад економічного, соціального і культурного розвитку нашої держави. Вона має стати рушійною силою культурного, соціального і економічного розвитку України внаслідок постійного вдосконалення системи правової охорони результатів космічної діяльності та механізмів захисту прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України, створення сприятливих умов для впровадження результатів космічної діяльності у виробництво і використання їх в бізнесі, а також формування високого рівня культури і освіти українського суспільства в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

В Україні чинними є договори та угоди, які були раніше ратифіковані Верховною Радою України, в тому числі, Угода про асоціацію між Україною і ЄС, а також міжурядові угоди з питань охорони космічного простору, які, зокрема, зобов'язують нашу державу забезпечити високий рівень реалізації прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України та законні засоби для ефективного припинення протизаконних дій, що були спрямовані проти будь-якого порушення даних прав. Вони також зобов'язують створити відповідні умови для реалізації системи кримінально-правових, цивільно-правових і адміністративних способів захисту прав, а також для відповідних заходів на митному кордоні, щоб власники прав на результати космічної діяльності одержували «адекватну компенсацію» за збитки, які заподіяні порушеннями їхніх прав. Також потрібне прийняття таких справедливих рішень, які ґрунтуються на доказах, що можуть бути перевірені та спростовані сторонами, а також ефективність та передбачуваність судової системи у частині провадження в справах, пов'язаних з космічною діяльністю. А процедури, які стосуються захисту вказаних прав, мають бути справедливими і рівними для всіх – вони не повинні бути необґрунтовано обтяжливими, складними чи затратними, а також не обмежуватися в часі.

З урахуванням зазначених обставин, вважаємо, що подальший розвиток адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України має базуватися на наступних принципах: верховенства права, законності і рівності усіх учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі перед законодавством; свободи здійснення космічної діяльності і підприємни-

цтва в сфері космічної діяльності; справедливого балансу приватних і публічних інтересів, приватних інтересів підприємців і держави; юридичної прогнозованості і юридичної визначеності; добросовісності, справедливості і розумності; саморегуляції ринку результатів космічної діяльності, а також соціальної відповідальності приватного бізнесу в сфері космічної діяльності.

З урахуванням визначеної цілі, принципів її досягнення і відповідно до пріоритетних задач соціально-економічного розвитку нашої країни головними стратегічними напрямками вдосконалення адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, на наш погляд, варто визнати забезпечення: вдосконалення законодавчої, інституційної, а також інфраструктурної бази адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України; модернізація механізмів адміністративно-правового регулювання проблем набуття правової охорони на результати космічної діяльності; розвитку системи стимулювання космічної діяльності, а також міжнародного, регіонального і двостороннього співробітництва у сфері космічної діяльності та гармонійне інтегрування України до європейського і міжнародного технологічного простору; вдосконалення системи захисту результатів космічної діяльності, створення ефективних механізмів попередження і боротьби з контрафакцією та піратством; підвищення рівня обізнаності у суспільстві та культури населення у сфері космічної діяльності, а також рівня професійної освіти і професійного рівня у сфері космічної діяльності; високого рівня технологічної безпеки для надійного функціонування та збереження вітчизняного технологічного потенціалу; розв'язання проблем утилізації чи ліквідації виробів, у яких були реалізовані результати космічної діяльності, після їхнього використання в інтересах часткового вирішення проблем екологічного забруднення навколишнього природного середовища.

Велике значення для належного виконання задач адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України має його фінансове і матеріально-технічне забезпечення, яке має здійснюватися на рівні та в обсягах, що обов'язково забезпечать подальший розвиток усієї сфери космічної діяльності, в результаті чого будуть створені надійні передумови для відчутного зростання

конкурентоспроможності і досягнення успіху Україною на інноваційному шляху її розвитку.

Досягнення даної мети можливе, на наше переконання, завдяки: забезпеченню необхідних фінансових та матеріально-технічних умов діяльності всієї системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, запровадження системи значимих економічних стимулів (кредитних, податкових, страхових і ін.) стосовно створення і комерціалізації результатів космічної діяльності, а також премій, грантів, стипендій і інших заохочень в системі наукових, освітніх та науково-дослідних установ за напрямком модернізації інструментів використання і подальшого просування результатів космічної діяльності; збільшенню бюджетного фінансування програм підготовки і підвищення кваліфікації фахівців в сфері космічної діяльності (суддів, працівників правоохоронних і контролюючих органів тощо); спрощенню процедури закупівлі зарубіжних комерційних баз даних у відповідності зі сталою міжнародною практикою для забезпечення якісного виконання Міністерством України власних функцій з метою зменшення фінансового навантаження; створенню належних умов для залучення інвестицій приватного сектору до наукових досліджень, інновацій і захисту результатів космічної діяльності, а також позабюджетних джерел фінансування шляхом участі в проектах та програмах зовнішньої і технічної фінансової допомоги з боку донорів в межах сфери космічної діяльності.

Ефективність реформування і подальшого розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України значною мірою залежить від того, наскільки система моніторингу та оцінки вартості прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України відповідає цілям і завданням державної політики в даній сфері та наскільки управлінські рішення, що ухвалюються, є адекватними результатам та рекомендаціям моніторингових досліджень. Перспективними напрямками забезпечення моніторингу і оцінювання впровадження стратегії удосконалення процесу адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, на наше переконання, повинні стати: розробка сукупності процедур та показників моніторингу і оцінювання на національному рівні, що адекватно та поетапно відображають

процес реалізації завдань реформування і подальшого розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України; збір, обробка і аналіз даних моніторингу, виявлення помилок або непередбачених впливів, визначення причин їх виникнення, а також внесення поправок чи змін у зміст та форму запланованих заходів і дій; модернізація і оновлення системи консолідованої звітності та статистики стосовно адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України; забезпечення населення і зацікавлених суб'єктів адміністративно-правового регулювання достовірною інформацією щодо умов та результативності функціонування системи адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України; оприлюднення результатів проведення моніторингу результатів розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, зокрема засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Вважаємо, що саме успішне вирішення завдань розвитку адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України сприятиме подальшому розвитку і функціонуванню сфери космічної діяльності на якісно новому рівні та дозволить забезпечити: сприяння покращенню конкурентоспроможного підприємницького середовища, яке ґрунтується на результатах космічної діяльності, що сформує потрібні умови для переходу до інноваційної моделі економічного зростання країни, а також відчутного зростання нормативного, інституційного та інфраструктурного потенціалу української сфери космічної діяльності; здійснення якісної організації і координації діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання, що наділені функціями і відповідальністю у сфері космічної діяльності, зміцнення їхніх взаємозв'язків з метою забезпечення дотримання прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України, попередження контрафакції та піратства і боротьби з цими явищами [18, с. 115]; зростання рівня освіти, поінформованості і культури суспільства в сфері космічної діяльності, що призведе до скорочення обсягів використання контрафактних та піратських товарів, випадків недобросовісної конкуренції, а також рівня підготовки та кваліфікації фахівців суб'єктів адміністративно-правового регулювання держав-

но-приватного партнерства в космічній галузі, працівників судових, правоохоронних і контролюючих органів; стимулювання створення, правового захисту та правомірного використання результатів космічної діяльності в якості стратегічного інструменту формування умов для переходу до інноваційної моделі зростання економіки як найважливішого кроку для розбудови постіндустріального суспільства; виконання Мінстратегпромом України власних функцій на високому якісному рівні; впровадження сучасних інформаційних технологій, удосконалення інформаційного забезпечення адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України та забезпечення доступу широкому колу громадськості до інформації, пов'язаної з різними аспектами набуття, здійснення, захисту і дотримання прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України; розширення ринку і зростання капіталізації результатів космічної діяльності, що відповідає рівню постіндустріального суспільства; зростання привабливості та престижу космічної діяльності, створення сприятливого інноваційного клімату, а також іміджу нашої країни як правової держави, в якій здійснюється ефективний захист прав учасників адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, що обов'язково буде сприяти залученню іноземних інвестицій; створення ефективних механізмів забезпечення технологічної безпеки в країні для надійного розвитку і збереження вітчизняного інтелекту та покращення екологічного стану країни.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз науково-теоретичних засад адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України переконливо доводить потребу зосередження уваги на розв'язанні наступних комплексів головних проблем адміністративно-правового регулювання в сфері, яка досліджується: проблем законодавчої бази (що включає вітчизняне законодавство, як систему юридичних положень, на підставі яких суб'єкти адміністративно-правового регулювання створюють потрібні умови для набуття, реалізації, охорони і захисту прав, що виникають у зв'язку з різними видами космічної діяльності), проблем інституційної бази (суб'єктів адміністративно-правового регулювання, наділених відповідним адміністративно-правовим статусом стосовно сфери космічної діяльності з метою розв'язання ними

широкого кола задач з надання правової охорони, управління, реалізації і захисту прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України) та проблем інфраструктурної бази (елементів та відносин, що забезпечують і підтримують на відповідному рівні функціонування сфери космічної діяльності, а також користувачів даної сфери). Особливо важливим при цьому стає поступова і поетапна реалізація задумів без будь-яких ризиків для стабільного функціонування відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сорока Л. В. Адміністративно-правовий механізм реалізації космічної доктрини України: теорія і практика : монографія. Київ : Чалчинська Н. В., 2020. 365 с.
2. Безпека космічної діяльності. Правові засади : монографія / Ю. С. Шемшученко та ін. ; відп. ред.: акад. НАПрН України Н. Р. Малишева, акад. НАН України Ю. С. Шемшученко ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ : Юридична думка, 2018. 311 с.
3. Андрушко І. П. Космічне право України : проблеми становлення та розвитку. Київ : Юридична думка, 2006. 190 с.
4. Хрідочкін А. В. Актуальні проблеми правової охорони інтелектуальної власності нормами міжнародного та національного космічного права. *Право і суспільство*. 2018. № 5. С. 217-222.
5. Шемшученко Ю. С. Космічне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Юридична думка, 2012. 278 с.
6. Малишева Н.Р. Стан та перспективи розвитку наукових досліджень у галузі космічного права. *Правова держава*. 2014. Вип. 25. С. 226-254.
7. Утко-Масляник Ю. Правові аспекти співробітництва держав-членів Європейського Союзу в космічній сфері : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.0011. Харків. 2018. 21 с.
8. Цирфа Ю. Космічний ентузіазм і світові здобутки. *Віче*. 2015. № 1. С. 49-50.
9. Горник В.Г., Сімак С.В. Комерціалізація космічних технологій – перспективний напрям підвищення конкурентоспроможності України. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : економіка і управління*. Том 31. № 2. 2020. С. 69-75.
10. Возненко А. А. Оцінка ефективності державної допомоги космічній галузі. *Наукові праці НДФІ*. 2019. Вип. 1. С. 118-130.
11. Гурова А. М. Компаративний аналіз дозвільної системи космічної діяльності за законодавством України та Франції. *Правова держава*. 2019. Вип. 30. С. 258-267.
12. Артеменко М. О., Кошова С. П. Нормативно-правове забезпечення державного регулювання космічної галузі. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 5. С. 132-138.
13. Кошова С. П. Космічна галузь через призму забезпечення економічної безпеки. *Інвестиції : практика та досвід*. 2022. № 13-14. С. 44-50.

14. Джур О. С. Державне регулювання підприємств космічної галузі України: нові реалії та виклики. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL.: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3748>.

15. Горбулін В. П. Космічна стратегія та перспективи розвитку країни. *Вісник НАН України*. 2020. № 2. С. 3-10.

16. Бутко М. П. Сутність економіки знань та механізми державного впливу на процеси її становлення. *Публічне адміністрування: наукові дослідження та розвиток*. 2017. № 2. С. 7-18.

17. Беглий О. В., Боярська З. І., Еряшов Є. К. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України : стан і перспективи (продовження). *Юридичний вісник*. 2012. № 3. С. 16-21.

18. Огурцов А. Б., Поліщук О. В. Залучення фінансових активів під державні гарантії – механізм стимулювання інвестиційної діяльності підприємств космічної галузі. *Економіка та держава*. 2014. № 4. С. 114-117.

Карпенко С.Р. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУЛЮВАННЯ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У статті аналізуються концептуальні засади формулювання напрямів удосконалення процесу адміністративно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Наголошено, що визначення мети, стратегічних напрямів і головних задач, пріоритетів і перспектив майбутнього розвитку та подальшого вдосконалення процесу адміністративно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України має базуватися на наслідках ретельного аналізу сьогоденного становища як безпосередньо діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання стосовно реалізації державної політики у сфері космічної діяльності, так і самої сфери космічної діяльності. Визначено, що ефективність реалізації задач адміністративно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України залежить від внутрішніх чинників, сприятливих умов, а також загроз, які спроможні негативно вплинути на його розвиток та залежить від дії зовнішніх факторів. Указано, що стратегічні напрями подальшого розвитку адміністративно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України мають зосереджуватись на розв'язанні трьох наступних комплексів головних проблем адміністративно-правового регулювання в сфері, що вивчається: проблем законодавчої бази яка включає вітчизняне законодавство, як сукупність юридичних положень, на основі яких суб'єкти адміністративно-правового регулювання створюють відповідні умови набуття, реалізації, охорони і захисту прав, що виникають у зв'язку з різноманітними видами результатів космічної діяльності членів суспільства), проблем інституційної бази (суб'єктів адміністративно-правового регулювання, наділених відповідними повноваженнями в сфері космічної діяльності з метою вирішення ними широкого кола задач з надання правової охорони, управління, реалізації та захисту прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України) і проблем інфраструктурної бази (елементів та відносин, що забезпечують і підтримують на відповідному рівні функціонування відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України). Зроблено висновок про поступовість і поетапність реалізації задумів без будь-яких ризиків для стабільного функціонування відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, Державне космічне агентство України, державно-приватне партнерство, договір, космічна галузь, об'єкт, орган публічної адміністрації, результат космічної діяльності.

Karpenko S.R. CONCEPTUAL PRINCIPLES OF FORMULATING DIRECTIONS FOR IMPROVING THE PROCESS OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP RELATIONS IN THE SPACE INDUSTRY OF UKRAINE

The article analyzes the conceptual principles of formulating directions for improving the process of administrative and legal regulation of public-private partnership relations in the space industry of Ukraine. It is emphasized that the determination of the purpose, strategic directions and main tasks, priorities and prospects of future development and further improvement of the process of administrative and legal regulation of public-private partnership relations in the space industry of Ukraine should be based on the consequences of a thorough analysis of today's situation as directly the activities of the subjects of administrative legal regulation regarding the implementation of state policy in the sphere of space activity, as well as the sphere of space activity itself. It was determined that the effectiveness of implementing the tasks of administrative and legal regulation of public-private partnership relations in the space industry of Ukraine depends on internal factors, favorable conditions, as well as threats that can negatively affect its development and depends on the action of external factors. It is indicated that the strategic directions of further development of administrative-legal regulation of public-private partnership relations in the space industry of Ukraine should focus on solving the following three sets of main problems of administrative-legal regulation in the field under study: problems of the legislative framework, which includes domestic legislation, as a set of legal provisions, on the basis of which subjects of administrative and legal regulation create appropriate conditions for the acquisition, realization, protection and protection of rights arising in connection with various types of results of the space activities of members of society), problems of the institutional base (administrative subjects – legal regulation, vested with the relevant powers in the field of space activities with the aim of solving a wide range of

tasks of providing legal protection, management, implementation and protection of the rights of participants of the public-private partnership in the space industry of Ukraine) and problems of the infrastructure base (elements and relations that ensure and support at the appropriate level the functioning of public-private partnership relations in the space industry of Ukraine). A conclusion was made about the gradual and phased implementation of ideas without any risks for the stable functioning of public-private partnership relations in the space industry.

Key words: administrative and legal regulation, State Space Agency of Ukraine, public-private partnership, contract, space industry, object, public administration body, result of space activity.